



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce: **PhD. P. A. P.**, narozen X,
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, IČO 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 2. 2026, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 12. 2025, kterým byly zamítnuty námitky proti výkazu nedoplatků ze dne 24. 10. 2025, č.j. X, kterým bylo žalobci předsáno dlužné pojistné a penále ve výši 74.463,- Kč.
2. Žalovaný v rozhodnutí provedl propočet shora uvedené částky a dospěl k závěru, že je správná. Dále uvedl, že námitky žalobce o nepřiměřenosti minimálních odvodů nemohou vést k závěru o nezákonnosti výkazu nedoplatků, pokud byly doplatek a penále stanoveny v souladu se zákonem č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a na základě údajů v evidenci účastníka řízení.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v žalobě požádal o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a přepočet dlužné částky.
4. V žalobě uvedl, že je držitele živnostenského oprávnění č. X, které bylo pozastaveno ode dne 3. 9. 2025. Dále zdůraznil, že nerozporoval výpočty, ze kterých výkaz nedoplatků vycházel.
5. Žalobce se domnívá, že uplatnění minimálního příspěvku na osobu stanoveného na základě ust. § 13 až 14b, § 20, § 22a a 22b zákona, v jeho situaci porušuje některé z jeho práv zaručených Ústavou České republiky. Minimální měsíční příspěvek na sociální pojištění ve výši 4.759,- Kč výrazně převyšoval jeho skutečný příjem za rok 2025 (v průměru 3.000,- Kč měsíčně) ve srovnání s jeho skutečným příjmem za roky 2023 a 2024 a představoval tak nepřiměřenou zátěž a porušoval zásadu rovnosti. Jeho konkrétní případ je tak reprezentativní pro situaci, která doposud nebyla vyjasněna Ústavním soudem, Soudním dvorem EU ani Evropským soudem pro lidská práva.
6. Žalobce dále uvedl, že jako lektor již nemohl pracovat pro vysoké školy na hlavní pracovní poměr, ale byl donucen pracovat na fakturu jako OSVČ, čímž došlo k nerovnému zacházení. V současné době však právě z důvodu, aby zabránil hromadění dalších dluhů, musel pozastavit své živnostenské oprávnění. Tato skutečnost mu zase brání ve výkonu práva pokračovat v práci a silně omezuje jeho schopnost vydělávat si na živobytí a upokojuvat své životní potřeby.
7. Životní minimum je rovněž pouze politicky stanoveným parametrem a neodpovídá skutečným potřebám pracujícího člověka. Ústavní pořádek, právo EU i mezinárodní úmluvy o lidských právech zaručují právo na důstojný život, což zahrnuje nejen biologické přežití, ale i zajištění základních potřeb jako je ošacení odpovídající výkonu práce, hygiena a minimální sociální život. Životní minimum je nástrojem k zamezení nadměrné zátěže státního rozpočtu, nikoliv příjmem, který by umožňoval skutečný prožitek z vlastnictví a z vlastní práce. To představuje porušení práva na práci a na výdělek k zajištění životních potřeb.
8. Žalobce má za to, že jsou porušeny čl. 1 a 3, 4, 26, Listiny základních práv a svobod a hlavně čl. 30 LZPS, dle kterého právo na sociální zabezpečení nesmí ukládat nepřiměřené finanční

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

břemeno v poměru k příjmu, což je jeho případ. Tím dochází k porušení jeho práva podnikat – nadměrné finanční závazky omezují schopnost působit s živnostenským oprávněním.

9. Dále se dovolával čl. 1, 14, 16, 17 a 34 Evropské úmluvy o lidských právech. Právo EU je přímo vymahatelné viz rozsudek SDEU ve věci C-103/88, *Fratelli Costanzo*. Žalovaná se však odmítla zabývat rozporem mezi českým právem a unijními principy přiměřenosti a ochrany majetku. Rovněž neobstojí tvrzení žalované, že neuvedl konkrétní unijní normu. Ty měla žalovaná povinnost zohlednit z moci úřední, jelikož *iura novit curia*.
10. Žalovaná ve svém rozhodnutí argumentuje tím, že s ním nelze zacházet odlišně než s ostatními v mé situaci. Žalobce se však domnívá, že uplatňování minimálních odvodů na osoby v podobné situaci je v rozporu s jejich výše popsány právy a mělo by být rovněž zrušeno. Nemůže však za ně podat žalobu.
11. Uvážení zákonodárce sice je zaručeno zákonem, nemůže však dosáhnout bodu, který porušuje zde popsaná lidská, ústavní a práva EU.
12. Žalobce dále podáním ze dne 15. 2. 2026 namítl, že rozhodnutí žalovaného může být rovněž zatíženo vadou spočívající v nedostatku řádného odůvodnění. Žalovaná se vůbec nevyjádřila k jeho námitkám založeným na shora uvedených argumentech a odmítla zvážit použitelnost práva EU, což samo o sobě představuje jeho porušení. Žalovaná měla buď jeho žádosti vyhovět, nebo dostatečně podrobně vysvětlit důvody, proč jsou jeho argumenty chybné.
13. Dále má za to, že žalovaná svým rozhodnutím porušila zásady správního řádu, a to zásadu přiměřenosti uvedenou v ust. § 2 odst. 4, tím, že odmítla přijmout řešení, které odpovídá jeho skutečným příjmům, zásadu materiální pravdy uvedenou v ust. § 3 odmítnutím jeho ekonomických údajů jako irrelevantních, zásadu poučovací (§ 4 odst. 2) tím, že jej nepoučila, že má uvést konkrétní normy EU, které byly porušeny, ochrana soukromí (§ 8 odst. 2) zasláním dokumentů do neovládané datové schránky, ke které má přístup třetí osoba.
14. Žalobce svá tvrzení ohledně jeho ekonomické a profesní situace doložil řadou dokladů.
15. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Dále uvedla, že žalobce v žalobě přímo nenapadá rozhodnutí ČSSZ, stejně jako v odvolacím řízení nenapadal věcnou správnost předmětného výkazu nedoplatků a ani samotného rozhodnutí o námitkách. Jeho námitky směřují převážně proti samotnému zákonnému konstruktu minimálních odvodů osob samostatně výdělečně činných (dále jen „OSVČ“) a proti sociálně-ekonomickým dopadům této právní úpravy, konkrétně na jeho osobu.
16. Žalovaná však není oprávněna posuzovat vhodnost či účelnost právní normy a její nesoulad s Ústavou České republiky, právem Evropské unie či s Listinou základních práv a svobod, neboť tato kompetence přísluší vždy jen zákonodárci a soudům. Žalovaná dále dodává, že dle ustanovení § 2 správního řádu postupuje správní orgán v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Svou pravomoc uplatňuje pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv, ale jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. Dále správní orgán dbá na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Z tohoto ustanovení jasně vyplývá, že je povinna postupovat v souladu se zákony a nemůže se od nich nikterak odchýlit. Žalované proto nepřísluší posuzovat a brát ohled na finanční a sociální situaci účastníka řízení. Pokud by totiž určitou skupinu zvýhodňovala, jednalo by se o nedodržení hlavní zásady platné pro správní řízení, a to rovného zacházení vůči všem účastníkům řízení z mocenské pozice orgánu veřejné správy.

17. Povinnost OSVČ platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, včetně povinnosti platit zálohy, vyplývá přímo ze zákona. Zákon zároveň stanoví nejnižší měsíční vyměřovací základ (zákonné minimum), který se odvíjí od průměrné mzdy, a to dle ustanovení § 14 odst. 5 zákona č. 589/1992 Sb. (zákon o pojistném). Žalovaná tedy není oprávněna od tohoto zákonného minima odhlédnout jen na základě individuální ekonomické situace žalobce, pokud zákon takový postup výslovně nepřipouští.
18. S námitkou žalobce, že text sdělení ČSSZ ze dne 10. 2. 2026 je v určitých částech neuctivý, neprofesionální a sarkastický, ČSSZ nesouhlasí a nesouhlasí ani s poznámkou žalobce, že jej bezdůvodně obviňuje ze lži ohledně přístupu do jeho datové schránky, do které bylo rozhodnutí ÚSSZ i ČSSZ doručeno. Rozhodnutí o námitkách bylo do datové schránky (PFO) žalobce dodáno dne 10. 12. 2025 v 17:01 h a žalobce se do dané datové schránky přihlásil dne 11. 12. 2025 v 09:11 h, a není tedy pravda, jak tvrdil v odvolání, že do datové schránky nemá přístup. Taktéž rozhodnutí ČSSZ bylo do stejné datové schránky dodáno dne 11. 2. 2026 v 09:35 h a doručeno (žalobce se do datové schránky přihlásil) bylo téhož dne v 10:19 h.

III.

Posouzení žaloby

19. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
20. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s rozhodnutím o věci samé bez jednání účastníci souhlasili. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně správní spis. Soud má za to, že obsah spisu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat ani jinými listinami, ani důkazy označenými v podáních žalobce.
21. Soud předně uvádí, že rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné. Podle § 68 odst. 3 správního řádu musí odůvodnění obsahovat důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy správního orgánu i vypořádání námitek účastníka. Napadené rozhodnutí zjevně reagovalo na podstatné jádro odvolací argumentace žalobce, tedy na tvrzení, že zákonná minima jsou v jeho situaci nepřiměřená. Žalovaná vysvětlila, proč tyto námitky nemohou změnit výsledek řízení o výkazu nedoplatků, jestliže výkaz odpovídá zákonným pravidlům. To je pro přezkum postačující. Žalobce sice uvádí, že se žalovaná s jeho námitkami nevypořádala, následně však cituje způsob, jakým tak učinila s tím, že s tímto vypořádáním nesouhlasí. Současně platí, že samotný nesouhlas účastníka s vypořádáním jeho námitek nepůsobí nepřezkoumatelnost rozhodnutí; podstatné je, zda se správní orgán s podstatou

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

námitek vypořádal srozumitelně a v rozsahu postačujícím pro soudní přezkum. V nyní projednávané věci žalovaná vysvětlila, proč žalobcovy námitky proti přiměřenosti zákonného minima nemohly vést ke změně výsledku řízení o výkazu nedoplatků, jestliže správní orgány pouze aplikovaly kogentní zákonnou úpravu. To je z hlediska přezkoumatelnosti dostačující.

22. Mezi účastníky není spor o tom, že žalobce byl v předmětné době osobou samostatně výdělečně činnou a že mu vznikla povinnost hradit pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb. Žalobce současně výslovně nerozporuje samotný aritmetický výpočet nedoplatku a penále.
23. Pokud žalobce požaduje, aby soud provedl přepočet dlužné částky, soud uvádí, že v řízení podle části třetí hlavy druhé s. ř. s. přezkoumává zákonnost napadeného správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Žalobce však výslovně nerozporuje aritmetickou správnost výpočtu nedoplatku ani penále; jeho argumentace směřuje proti samotné zákonné konstrukci minimálních odvodů. Za této situace není důvod, aby soud bez konkrétní žalobní výtky přezkoumával výpočty, které žalobce sám za sporné neoznačil.
24. Podle § 13 odst. 1 a 2 zákona, je osoba samostatně výdělečně činná povinna odvádět pojistné, popřípadě zálohy na pojistné a doplatek na pojistném.
25. Podle § 14 odst. 1 téhož zákona se výše zálohy stanoví procentní sazbou z měsíčního vyměřovacího základu.
26. Podle § 14 odst. 5 zákona činí měsíční vyměřovací základ osoby vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost nejméně 35 % průměrné mzdy v roce 2025.
27. Dle § 14 odst. 10 výslovně stanoví, že dlužné zálohy na pojistné se určují ve výši odpovídající takto stanovenému měsíčnímu vyměřovacímu základu. Nebylo-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě nebo bylo-li zapláceno v nižší částce, vzniká podle § 20 odst. 1 zákona povinnost platit penále.
28. Pokud jde o ústavní námitky, soud předně uvádí, že je při rozhodování vázán zákonem. Dospěl-li by k závěru, že zákon, který má být v projednávané věci použit, je v rozporu s ústavním pořádkem, byl by povinen věc předložit Ústavnímu soudu. Takový závěr však soud v nyní projednávané věci, jak uvedeno shora, neučinil.
29. Právo podnikat a právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací podle čl. 26 Listiny, stejně jako právo na přiměřené hmotné zabezpečení podle čl. 30 Listiny, jsou v rozsahu čl. 41 odst. 1 Listiny právy, jejichž konkrétní obsah a meze stanoví prováděcí zákon. Povinnost OSVČ hradit pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu je stanovena přímo zákonem č. 589/1992 Sb. a dopadá obecně na všechny osoby, které splňují zákonné podmínky. Samotná tvrdost zákonné úpravy v individuálním případě bez dalšího nečiní správní rozhodnutí, které tuto úpravu pouze aplikovalo, nezákonným. V nyní projednávané věci soud neshledal, že by povinnost OSVČ hradit pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu představovala zásah do samotné existence práva podle čl. 26 nebo čl. 30 Listiny. Tato povinnost je stanovena přímo zákonem, sleduje legitimní cíl spočívající ve financování a stabilitě systému sociálního zabezpečení a dopadá obecně na všechny osoby splňující zákonné podmínky. Samotná skutečnost, že dopad zákonné úpravy může být v individuálním případě tvrdý, ještě neznamená její protiústavnost ani nezákonnost správního rozhodnutí, které ji pouze aplikovalo. Minimální odvody jsou stanoveny právě z důvodu, že OSVČ často žádné příjmy nevykazují (hospodaří tzv. se ztrátou) a do systému by tak nepřispívaly vůbec

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

30. Soud má za to, že shora citovaná úprava není v rozporu se žalobcem odkazovanými ustanoveními Listiny základních práv a svobod zejména úvodními články 1, 3 a 4 LZPS (právo na svobodu, rovnost, zákaz diskriminace, uložení povinnosti pouze zákonem). Svoboda žalobce není nikterak omezena, žalobce nenamítá ani konkrétní zásah do rovnosti, ani diskriminaci z důvodu pohlaví, rasy, vyznání atd., ani porušení pravidla, že povinnost je ukládána pouze na základě zákona.
31. Práva, jichž se žalobce dále dovolává podle čl. 26 a čl. 30 Listiny, náleží mezi práva, jejichž konkrétní obsah a meze stanoví zákon (čl. 41 odst. 1 Listiny). Ústavní soud opakovaně judikuje, že sociální práva nemají bezpodmínečnou povahu a lze se jich domáhat pouze v mezích prováděcích zákonů; zákonodárce však nesmí tato práva popřít, anulovat nebo zasáhnout do jejich podstaty a smyslu. Právě v oblasti sociálního zabezpečení je zákonodárce oprávněn určit, za jakých podmínek budou osoby do systému přispívat a za jakých podmínek budou z tohoto systému čerpat pomoc.
32. Z judikatury Ústavního soudu plyne, že sociální práva jsou do značné míry závislá na ekonomických možnostech státu a na politickém rozhodnutí o míře solidarity ve společnosti, viz nálezy ÚS sp. zn. Pl. ÚS 2/08. Nejvyšší správní soud v návaznosti na tuto judikaturu zdůrazňuje, že sociální práva jsou ústavně zaručenými subjektivními veřejnými právy, avšak při stanovení jejich konkrétní úrovně a způsobu realizace má zákonodárce široký prostor pro uvážení. Soudní přezkum se soustředí především na to, zda zákonná úprava nezasahuje do esenciální podstaty práva, není diskriminační a obstojí v testu racionality - viz rozsudek ze dne 30. 10. 2014, č.j. 4 Ads 134/2014, ve kterém je uvedeno:
- „Test racionality podle Ústavního soudu znamená, že ústavně konformní je „taková zákonná úprava, u níž lze zjistit sledování nějakého legitimního cíle a která tak činí způsobem, jež si lze představit jako rozumný prostředek k jeho dosažení, byť nutně nemusí jít o prostředek nejlepší, nejvhodnější, nejúčinnější či nejmoudřejší.“* (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 61/04, „Právo na stávku“, bod 41). Při nastavení konkrétního standardu sociálních práv má demokraticky legitimovaný zákonodárce při respektování výše uvedených limitů širokou míru úvahy, kterou jsou soudy, včetně Ústavního soudu, povinny respektovat.“
33. Jinými slovy volba konkrétní úrovně sociální ochrany je primárně věcí zákonodárce a veřejné moci, přičemž soudy zasahují jen tehdy, pokud by zákonná úprava vybočila z ústavních mezí, což se v tomto případě nestalo. Proto neshledal ani důvod k postupu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky a věc Ústavnímu soudu nepředložil.
34. Ani námitka, že skutečné příjmy žalobce byly nižší než zákonné minimum, sama o sobě nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Zákon sice v § 14 odst. 4 připouští za splnění zákonných podmínek poměrné snížení měsíčního vyměřovacího základu, současně však výslovně stanoví jeho minimální hranici podle § 14 odst. 5. Správní orgán tedy nemohl stanovit odvod pod tuto hranici jen proto, že by to v individuálním případě považoval za sociálně vhodnější.
35. Ze zákona č. 589/1992 Sb. plyne, že správní orgán při stanovení dlužného pojistného a penále nemá prostor pro správní uvážení o přiměřenosti konkrétní částky podle individuální sociální situace plátce, nýbrž aplikuje zákonem stanovená pravidla. Správní orgány ani soudy přitom nemohou vykládat a aplikovat právo způsobem *contra legem*; prolomení zákonných mezí je možné pouze tehdy, je-li příslušná zákonná úprava zrušena nebo shledána protiústavní Ústavním soudem - viz rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2014, č.j. 7 Ads 224/2014

- 41. Žalovaná proto nebyla oprávněna nahradit zákonné minimum odváděného pojistného částkou odpovídající skutečným příjmům žalobce, jestliže takový postup zákon nepřipouští.
36. Čl. 26 odst. 3 LZPS stanoví, že každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje; podmínky stanoví zákon. Žalobci nikdo nebrání získávat prostředky na své živobytí prací, ať jako zaměstnanec i jako OSVČ. Je na rozhodnutí žalobce, za jakých podmínek bude činit jedno nebo druhé. Pokud ve svém podnikání dosahuje tak nízkých příjmů, že z nich není schopen zaplatit minimální odvody a hradit své životní potřeby, musí zvážit, nakolik se takovou prací užíví. Tak jako řada jiných občanů.
37. Ze shora uvedené právní úpravy těchto odvodů plyne, že správní orgán při stanovení dlužného pojistného a penále nemá prostor pro správní úvahu o přiměřenosti konkrétní částky podle sociální situace plátce, nýbrž aplikuje zákonem stanovená pravidla. Žalovaná proto nebyla oprávněna nahradit zákonné minimum odváděného pojistného částkou odpovídající skutečným příjmům žalobce, pokud zákon takový postup nepřipouští.
38. Ani námitka poklesu příjmů nemůže sama o sobě vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Zákon v § 14 odst. 4 umožňuje za splnění tam stanovených podmínek poměrné snížení měsíčního vyměřovacího základu, avšak současně výslovně stanoví, že takto snížený základ nesmí být nižší než minimum podle § 14 odst. 5. Samotná okolnost, že skutečný příjem žalobce byl nižší než zákonné minimum, tedy nezakládá pravomoc správního orgánu stanovit odvod pod tuto hranici.
39. Žalobce rovněž obecně odkazoval na právo Evropské unie a na mezinárodní úmluvy o lidských právech. Tyto námitky však zůstaly v obecné rovině. Co se týče jeho požadavku, že správní orgán má přednostně vycházet z práva EU, soud uvádí, že žalobce má sice pravdu, že některé předpisy jako nařízení mají přímou aplikační účinnost, na druhou stranu z žádného žalobcem uváděného předpisu neplyne konkrétní řešení pro členské státy ohledně jejich sociálně důchodové politiky.
40. Z práva Evropské unie nelze dovodit povinnost členských států sjednotit či odstranit vlastní konstrukci vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení. Podle čl. 153 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské Unie v oblasti sociálního zabezpečení a sociální ochrany pracovníků pouze podporuje a doplňuje činnost členských států; podle čl. 153 odst. 2 písm. a) téhož článku se tak děje s výslovným vyloučením harmonizace právních předpisů členských států. Čl. 153 odst. 4 SFEU pak výslovně stanoví, že předpisy přijaté podle tohoto článku se nedotýkají práva členských států vymezovat základní zásady svého systému sociálního zabezpečení a nesmějí významně ovlivňovat finanční rovnováhu tohoto systému. Tomu odpovídá i unijní nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení jehož účelem není sjednotit obsah vnitrostátních systémů, nýbrž koordinovat jejich působení v přeshraničních situacích.
41. Jinými slovy každý členský stát si může zvolit, jak moc sociální bude. Vyšší sociální dávky v nouzi samozřejmě představují vyšší odvody. Námitka žalobce, že žalovaná měla z práva Evropské unie dovodit nepoužitelnost vnitrostátní právní úpravy minimálních odvodů, proto není důvodná.
42. Soud proto uzavírá, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem. Žalobce brojí především proti samotné zákonné konstrukci minimálních odvodů OSVČ a proti jejím sociálním dopadům, nikoli proti nezákonnosti konkrétní aplikace zákona v jeho věci.

Taková argumentace však sama o sobě nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí v řízení podle soudního řádu správního.

43. Ačkoliv soud obecně sympatizuje s myšlenkou žalobce, že by stát měl podporovat osoby, které chtějí pracovat a pracují, a nikoliv osoby, které ať již ze své viny nebo z objektivních důvodů nepracují, jedná se o politickou vůli zákonodárce. Otázka, zda je stávající zákonné nastavení minimálních odvodů OSVČ sociálně nebo ekonomicky optimální, je především otázkou legislativní politiky. Úkolem správního soudu v tomto řízení není nahrazovat zákonodárce, nýbrž přezkoumat, zda správní orgány aplikovaly platné právo zákonným a ústavně konformním způsobem. V nyní projednávané věci soud takové pochybení neshledal.
44. Důvodná není ani námitka porušení základních zásad činnosti správních orgánů. Ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu neumožňuje správnímu orgánu postupovat *contra legem* a nahrazovat kogentní zákonnou úpravu úvahou o sociální únosnosti uložené povinnosti. K tomu lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž správní orgány i soudy musí setrvat v mezích zákona a nemohou samy prolomit zákonem stanovené mantinely - viz rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2014 č.j. 7 Ads 224/2014-41.
45. Ustanovení § 3 správního řádu o zjištění stavu věci bez důvodných pochybností nedopadá na otázky, které nejsou pro aplikaci zákona rozhodné; jestliže žalobce nezpochybnil výpočet, nýbrž pouze tvrdost zákonného minima, nebyly jeho ekonomické poměry samy o sobě rozhodné pro stanovení jiné zákonné povinnosti. Soud proto neprováděl ani žalobcem označené důkazy k prokázání jeho ekonomické situace.
46. Poučovací povinnost podle § 4 odst. 2 správního řádu se vztahuje k situaci, kdy bez poučení o doplnění některých skutečností by nemohlo být žádosti vyhověno. Správní orgán nebyl povinen žalobce navádět k formulaci právní argumentace, kterou by snad bylo možno jeho nárok podpořit. Za situace, kdy se žalobce dovolával práva EU, má správní orgán samozřejmě povinnost znát ustanovení práva EU, které na danou oblast dopadají. V tomto konkrétním případě správní orgán neshledal žádnou normu, na základě které by bylo možné žalobcově námitce vyhovět. Pokud pak do odůvodnění napsal ještě to, že ani žalobce takovou normu neuvedl, šlo o pouhé konstatování, nikoliv o důvod pro nevyhovění námitce žalobce. Námitka porušení poučovací povinnosti podle § 4 odst. 2 správního řádu proto rovněž neobstojí, neboť správní orgán nebyl povinen žalobce navádět k formulaci právní argumentace, kterou by snad bylo možno jeho nárok podpořit.
47. Konečně, žalobcem citované ustanovení § 8 odst. 2 správního řádu upravuje spolupráci správních orgánů, nikoli ochranu soukromí či pravidla doručování; tato námitka je proto již z tohoto důvodu nepřijatelná. Nadto žalobce netvrdil konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit vliv tvrzeného pochybení při doručování na zákonnost napadeného rozhodnutí.

IV.

Závěr a náklady řízení

48. Jelikož soud tedy neshledal žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení shora označených rozhodnutí žalované důvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
49. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 24. června 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu